

STYRELSEPROTOKOLL 3/2024

Protokoll fört vid Svenska Finlands folktings styrelsemöte tisdagen den 15 oktober 2024 klockan 14.30 på den digitala plattformen Teams.

Ordförande

Henrik Wickström, SFP (x) Michael Nyberg, SFP (-)

Vice ordförande

Matilda af Hällström, Saml (-) Kimmo Sasi, Saml (-)
Johan Kvarnström, SDP (x) Carita Henriksson, SDP (-)

Medlem

Catharina von Schoultz, SFP (-)	Stefan Sandström, SFP (-)
Kjell Wennström, SFP (x) (från 14.59)	Märta Marjamäki, SFP (-)
Niklas Mannfolk, SFP (-)	Solveig Halonen, SFP (-)
Henrika Franck, SFP (x)	Peter Hackman, SFP (-)
Catarina Silvander, SFP (x)	Antti Koivukangas, SFP (-)
Suzanne Sjöholm, SFP (x)	Petteri Kaleva, SFP (-)
Marit Nilsson-Väre SFP (-)	Monica Asplund, SFP (x)
Roberth Sjöström, SFP (x)	Johanna Borg, SFP (-)
Thorolf Sjölund, Saml (x)	Virva Wahlstedt, Saml (-)
Michael Berner, Saml (x)	Annika Warras-Stjernvall, Saml (-)
Anna Caldén, SDP (-)	Nils-Johan Englund, SDP (-)
Anton Nilsson, Åland (x) (14.35-14.41, 15.08-15.45)	Wille Valve, Åland (-)
Liz Mattsson, Åland (x)	Jesper Josefsson, Åland (-)
Anna Funck, VF (-)	Katarina Alanko, de gröna (-)
May-Gret Axell, KD (x) (från 15.04)	Bianca Gräsbäck, VF (-)

Närvarande tjänstemän:

Christina Gestrin
Kristina Beijar
Camilla Grundström
Anna Jungner-Nordgren
Christine Kotzev
Gerd Norrgård
Stephanie Lindberg
Johan Lindholm

§ 1. Mötet öppnas

Ordförande Henrik Wickström öppnade mötet klockan 14.35.

§ 2. Stadgeenlighet och beslutsförhet

Beslut: Mötet konstaterades vara stadgeenligt sammankallat och beslutfört.

§3. Val av protokolljusterare

Beslut: Styrelsen valde Henrika Franck och Thorolf Sjölund till protokolljusterare.

§ 4. Godkännande av föredragningslistan

Beslut: Styrelsen godkände föredragningslistan.

§ 5. Föregående mötets protokoll

Beslut: Föregående mötesprotokoll från den 12 juni 2024, **bilaga 1**, godkändes.

§ 6. Mottagare av Folktingsmedaljen 2024

Christina Gestrin presenterade AU:s enhälliga förslag till mottagare av Folktingets förtjänstmedalj år 2024. Förslaget beaktar styrelsens riktlinjer, beaktar en balans mellan könen, en geografisk spridning och balans i de professionella områden som medaljörerna verkar/verkat inom.

Liz Mattsson önskade att anknytningen till Åland nämns i motiveringarna för Johanna Grüssner, vilket styrelsen omfattade.

Beslut: Styrelsen godkände mottagarna av Folktingets förtjänstmedalj enligt **bilaga 2**.

Noterades att Anton Nilsson avlägsnade sig från mötet klockan 14.41.

---

§ 7. Ekonomi

Christina Gestrin presenterade det ekonomiska utfallet för januari-september. Gestrin konstaterade att utfallet följer utfallet för motsvarande period 2023. Webbkostnaderna är något högre vilket beror på att webbplatsen förnyades i början av året. I det utskickade materialet finns ett bokföringstekniskt fel i balansen. Balansen ska visa noll. Differensen beror på en periodisering och ska korrigeras av bokföringsbyrån.

Beslut: Informationen i **bilaga 3** antecknades för kännedom.

§ 8. Folktingets verksamhetsplan för år 2025

Christina Gestrin presenterade utkastet till verksamhetsplan 2025–2026. Upplägget är som tidigare, planens första år är mera konkret än det andra året, språkplanering genomsyrar planen och de förslag om hur Folktinget bättre kan nå över nyhetströskeln, som Jens Berg presenterade då Folktingets framtidsstrategi och kommunikationsplan följdes upp, har beaktats.

Beslut: Styrelsen godkände verksamhetsplanen enligt **bilaga 4**.

§ 9. Folktingets budget år 2025

Christina Gestrin presenterade förslaget till Folktingets budget 2025. Gestrin konstaterade att budgetens slutsumma är högre än tidigare vilket beror på flera projekt (studieresa till Kanada, nytryck av trespråkiga vårdordlistan, utarbeta statistisk rapport och broschyr om den svenskspråkiga skolstigen för invandrare) som förverkligas nästa år.

Beslut: Styrelsen godkände budgeten enligt **bilaga 5**.

§ 10. Valet av ett nytt Folkting år 2025 och mandatfördelningsnämnden

Camilla Grundström berättade att ett nytt folkting utses i samband med kommunalvalet 2025 och att det praktiska arbetet med mandatfördelningen har inletts på kansliet. Ett brev skickas inom kort till de politiska partierna på fastlandet om nomineringen av kandidater samt till Ålands lagting om att utse folktingsledamöter.

Beslut: Styrelsen antecknade brevet till de politiska partierna om nomineringen av kandidater, **bilaga 6a**, samt brevet till Ålands lagting om att utse folktingsledamöter, **bilaga 6b**, för kännedom, fastställde fördelningen av de fasta mandaten enligt **bilaga 6c**, beslutade om komplettering av mandatfördelningsnämnden enligt **bilaga 6d** samt valde Christel Liljeström till ordförande och Matilda af Hällström till vice ordförande för mandatfördelningsnämnden. Camilla Grundström utsågs till nämndens sekreterare. Styrelsen antecknade vidare tidtabellen för mandatfördelningsnämndens arbete för kännedom, **bilaga 6e**.

Noterades att Kjell Wennström anslöt sig till mötet klockan 14.59 under behandlingen av denna paragraf.

Noterades att May-Gret Axell anslöt sig till mötet klockan 15.04 under behandlingen av denna paragraf.

---

§ 11. Allmänpolitisk diskussion

Den allmänpolitiska debatten inleddes av ordförande **Henrik Wickström**. Han konstaterade att vården är aktuell i alla tvåspråkiga välfärdsområden. Ordförande är särskilt orolig för den svenskspråkiga servicen i de områden där finskan är i majoritet. Samarbetsförhandlingar pågår i flera välfärdsområden samt inom HUS. Vad innebär samarbetsförhandlingarna inom HUS för den svenskspråkiga servicen? Hur påverkar förhandlingarna närsjukhusens service i de områden där det finns ett stort behov av service på svenska om verksamhet koncentreras till Helsingfors? Det ekonomiska läget är svårt i många kommuner och det finns tryck på att höja skatterna.

Wickström nämnde mellanropet "samma på arabiska" som en sannfinländsk riksdagsledamot yttrade i riksdagens plenum när SDP:s gruppordförande Antti Lindtman höll en del av sitt tal på svenska. Incidenten ledde till en diskussion mellan talmanskonferensen och gruppordförandena som enades om att i fortsättningen hålla en respektfull ton i debatten. Wickström tangerade riksdagens anpassningsprogram och undrade hur tolkarnas arbete ska se ut i framtiden då behovet att tolka har förändrats över tid? Slutligen konstaterade Wickström att i kommuner (till exempel Kyrkslätt och Grankulla) där finskan blivit allt starkare har diskussionerna om skolförvaltningsstrukturerna varit aktuella.

II vice ordförande **Johan Kvarnström** nämnde att beslutet om att införa terapigaranti för barn och unga är en positiv sak, men att det samtidigt är problematiskt när tidsfristen för vårdgarantin ändrats från två veckor till tre månader och berör också mentalvårdstjänsterna. Kvarnström uttryckte sin oro för hur exportmodellen påverkar den offentliga sektorns attraktionskraft och vilka följder det i förlängningen kan få för den svenskspråkiga servicen.

Han lyfte också upp det osmakliga mellanropet "samma på arabiska" som en sannfinländsk riksdagsledamot ropade i riksdagens plenisal när SDP:s gruppordförande Antti Lindtman höll en del av sitt tal på svenska. Lindtman reagerade snabbt och bad om att båda nationalspråken ska respekteras i plenisalen. Enligt Kvarnström var yttrandet en förtäckt YLE-kritik, att svenskan ses som något främmande. Synd att talmannen inte reagerade på beteendet.

Kvarnström berättade att den parlamentariska Yle-arbetsgruppens överenskommelse innebär att den parlamentariska kulturen fortlever. Överenskommelsen innehåller en stark skrivning om att Yle beaktar det svenska i sin verksamhet.

Apropå nedskärningarna som drabbar den tredje sektorn, konstaterade han att det är viktigt att följa med hur nedskärningarna i stödet för organisationerna påverkar den förebyggande vården på svenska. Den svenskspråkiga verksamhetens volym är liten och den kan därför drabbas oskäligt hårt om särdragen inte beaktas.

Kvarnström sade vidare att det är viktigt att följa med reformen av den nya lagen om funktionshindersservice som blivit hårt kritiserad av organisationer.

II vice ordförande avslutade med att konstatera att flera dokument borde översättas till svenska i riksdagen. Till exempel en budgetmotion kan lämnas in på svenska och först därefter översätts den till finska. Det här är problematiskt för det går inte att samla underskrifter för en motion bland finskspråkiga ledamöter om dokumentet finns tillgängligt enbart på svenska. Om en budgetmotion blir inlämnad på finska översätts den inte alls till svenska. Kvarnström sade även att kommunernas ekonomiska situation är mycket krävande under de kommande åren.

Kjell Wennström lyfte behovet av likvärdig service på välfärdsområdets mindre orter. Om det inte kan åstadkommas likvärdig service på svenska med gängse medel utgående från samma metod och samma serviceproduktion som på finska, så måste man ta till extra åtgärder för att säkra likvärdig service på svenska. Wennström har åberopat detta i Egentliga Finlands välfärdsområde men det verkar vara svårt att tänka sig att ordna servicen på annat sätt på mindre orter och skärgården än i centralorterna. I skärgårdskommunerna kan det vara svårt att ha en sjuksköterska som arbetar enbart till exempel på ett äldreboende. Då borde man tillåta att sjuksköterskan skulle arbeta över kostnadsställena och jobba exempelvis dels för hemvården, dels för äldreboendet, dels för ortens hälsovårdsmottagning. På det här sättet kunde en person få ihop en hel arbetsvecka och hela arbetsdagar. Det skulle vara en modell som skulle säkerställa likvärdig service på en ort där man inte annars har tillräcklig täckning för en full arbetsinsats. Det kunde även finnas möjligheter att sköta detta via samarbete med den privata eller tredje sektorn. Detta är en tolkning som utgår från språklagstiftningen. Kunde Folktinget lyfta upp detta, frågade Wennström.

Christina Gestrin undrade om en samlad trupp inom riksdagen kunde lyfta upp frågan om den försvagade svenska servicen i riksdagen i talmanskonferensen.

Monica Asplund berättade att rådet för personer med funktionsnedsättning i Österbottens välfärdsområde har fått en begäran om utlåtande, men att texten finns enbart på finska. Ärendet behandlas när en svensk översättning finns att tillgå.

Beslut: Styrelsen antecknade diskussionen för kännedom.

§ 12. Svenska dagen och Svenska veckan 2024

Svenska veckan 4-11.11 2024

Gerd Norrgård berättade att med knappa tre veckor till Svenska veckan, som firas den 4 - 10 november på 28 orter, finns nu drygt 200 anmälda kulturevenemang på webbsidan svenskaveckan.fi. Folktinget bjuder på drygt 60 evenemang och har också stött ett tiotal lokala evenemang med mindre bidrag. Ytterligare evenemang läggs ännu upp dagligen, och på 15 språköar har en del märkbart utökat sina evenemang. Orterna har fått marknadsföringsmaterial och det handlar nu om att aktivt kommunicera och marknadsföra veckan. Mycket sker på lokal nivå, medan Folktinget vill lyfta fram veckan på nationell nivå. Sociala medier används aktivt, och alla kan enkelt skapa engagemang till exempel via Svenska veckans sociala mediekanalet (Facebook, Instagram) och förstås gärna delta under veckan och i Svenska dagen festligheter som ordnas på många orter och datum, utöver den stora TV-sända Svenska dagen festen i Borgå.

Svenska dagen mottagning på Astoria onsdagen den 6.11 kl. 13-15.00

Anna Jungner-Nordgren berättade att Svenska dagen mottagningen hålls i år på Astoria på Stora Robertsgatan i Helsingfors. Mottagningen är den 6.11 kl. 13-15 och konceptet är det samma som tidigare år med medaljutdelning och mingel. Som bakgrundsmusik har vi engagerat en ung stråkkvartett från Martin Wegelius-institutet.

Svenska dagens huvudfest i Borgå 6.11 kl. 18.30-21.00

Johan Lindholm berättade att alla gratis biljetter har gått åt. Den totala publiken blir cirka 400 personer och sändningstiden är 70 minuter. Svenska Yle ordnar en separat sändning på Arenan. I år blir det bättre tempo i sändningen och en synligare roll för programledaren att driva programmet framåt. Målsättningen är att fånga tittaren från sekund ett och hålla dem kvar så länge som möjligt.

Scenografin får ett ansiktslyft i år, soffintervjuerna har lämnats bort, i stället görs korta nedslag i publiken. Målet är att skapa en positiv och rolig fest som firar svenska språket och vårt tvåspråkiga land. Som programledare fungerar Janne Grönroos. I år delas tre priser ut: Pokkaruotsipriset, Årets Finlandssvensk och Bojan Sonntag-priset. I år reder vi också ut vem Bojan Sonntag var. Artister som lanserats: Lxandra, KAJ, Valter Huldén, Mandys Nyckel, Josefin Silén och Kaj Noremo. Cecilia Damström. Lyran kören och Mirella lanseras i ett senare skede.

Svenska dagen program för svensk- och finskspråkiga skolor

Det har aldrig funnits så många och så stora artister som har en finlandssvensk koppling som nu – därför har Folktinget satsat på ett musikbingo som erbjuds till skolorna som ett lekfullt program att uppmärksamma Svenska dagen med. Folktinget samarbetar med Svenska Nu för att nå ut till de finskspråkiga skolorna.

Kjell Wennström nämnde att det också ordnas Svenska dagen-fest i Åbo.

Noterades att Anton Nilsson anslöt sig till mötet klockan 15.08 under behandlingen av denna paragraf.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 13. Internationell verksamhet

Anna Jungner-Nordgren gav en översikt över den internationella verksamheten. Folktinget deltog i Göteborgs bokmässan med en diskussion 26.9 med rubriken Studera på svenska i Helsingfors. Diskussionen fokuserade på vilka möjligheter de högklassiga högskoleutbildningarna på svenska i Helsingfors ger och varför det är viktigt att vi värnar om en växelverkan mellan Finland och Sverige. I diskussionen deltog ambassadör Maimo Henriksson, Finlands ambassad i Stockholm, sakkunniga Belinda Andersson, Helsingfors universitet och marknadsföringskoordinatören Alina Anderson, Svenska Handelshögskolan. Christina Gestrin ledde diskussionen.

Folktinget ansökte under sommaren om stödande medlemskap i *Federal Union of European Nationalities (FUEN)* och välkomnades som stödande medlem under FUENs kongress i Husum, Tyskland, den 19-22 september. Anna Jungner-Nordgren deltog i kongressen och gav en presentation om Folktinget och svenskan i Finland.

NPLD ordnade ett event 27.9 i samband med den europeiska språkdagen. Anna Jungner-Nordgren deltog i egenskap av vice ordförande för nätverket och var moderator på seminariet som hölls på Scotland House i Bryssel.

Beträffande kommande aktiviteter så ordnar NPLD styrelsemöte och en konferens i Barcelona 13-15.11, temat är *Digitalization, Artificial Intelligence and Languages: Overview and Opportunities*. Anna Jungner-Nordgren och Christina Gestrin deltar. FUEN ordnar ett seminarium med liknande tema i San Sebastian (Baskien) den 26–28.11, Christina Gestrin är inbjuden som talare. Anna Jungner-Nordgren är inbjuden av Finsk-Norska kulturinstitutet i Oslo som talare på deras evenemang om svenskan i Finland och nynorskan i Norge. Evenemanget är den 26.11.

Anton Nilsson tackade för arbetet med NPLD och konstaterade att folktinget har en roll här.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 14. Övriga ärenden

Anna Jungner-Nordgren berättade att sessionen ordnas den 16–17 maj 2025 i Tammerfors. Som sessionsplats har vi bokat Svenska Samskolan i Tammerfors. Sessionen öppnas klockan 15.00 på fredagen och pågår till ca klockan 18.00. Middagen serveras på hotellet (Courtyard by Marriott) klockan 19.00. Sessionen fortsätter på lördagen ca klockan 09.00 och väntas pågå till ca klockan 16.00.

Beslut: Styrelsen antecknade informationen för kännedom.

§ 15. Anmälningsärenden

- Folktinget på Helsingfors bokmässan 24–27.10.2024
- Gerd Norrgård har fast anställts som projektledare den 9 oktober 2024

Beslut: Styrelsen antecknade anmälningsärendena för kännedom.

§ 16. Följande möte

Styrelsen sammanträder nästa gång till jullunch och styrelsemöte på Riksdagen (ingång A) den 11 december klockan 12.30–14.00 (lunch) och därefter styrelsemöte klockan 14.15–16.15.

§ 17. Mötet avslutas

Mötet avslutades klockan 15.45.

Henrik Wickström
Ordförande

Christina Gestrin
sekreterare

Henrika Franck
protokolljusterare

Thorolf Sjölund
protokolljusterare

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 7 pages before this page

Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende